

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

500 szavas petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Parlamentari tárgyalások.

Pénteken leszavazta a képviselőház azt az indítványt, melynek célja nem más, mint világosságot szerezni egy sőtét ügyben.

Bizalmatlanságnak tekintette a kormány a parlamenti bizottság kiküldését, a parlamenti kormányforma minden külföldi példái ellentmondanak e felfogásnak, de mind hiába, régi igazság, hogy nyilvános vitában egyik pártnak a másikat, egyik szónoknak a másikat meggyőzni nem lehet.

Innen van az, hogy a nyugati parlamenti államokban a szónoklás igen kiment a divatból, a parlamenti viták más hangon folynak; Cicero a nyugati parlamentekben nem lelkesedett, de hirtelenséggel a század végén nálunk pedig az ellenzék nagy szónokai falra borsót hánytak.

Midőn visszagondolok azokra, az évre, a melynek egy emberéletemre terjednek ki és a melyek alatt hazámat csak, mint egy szép mythos ismertem, midőn visszaemlékeztem azokra az évekre, a melyek alatt az alkotmányos korszak kezdődött és én a messze távolból küldözgettem haza gondosan megírt politikai és tudományos értekezleteket, melyekre ráfogták, hogy édesatyám írta és az akkori éleclapokban és úgy lettem feltüntetve, mint oroszlanbőrbe öltözött... számár; midőn visszagondolok azokra az évekre, a melyekben követtem közérő a hazában lefolyt dolgokat, mindig bámultam azoknak a férfiaknak kitarlását, a kik évről-ávre küzdöttek, beszéltek, szavaztak, tudva, hogy hiába küzdenek, beszélnek és szavaznak; pedig ezekben a rég elmúlt években kevésbé volt meddő a parlamenti élet, mint a mai korszakban.

Nagyon rossz perczen jöttem haza; — beátom, hogy a közszellem hanyatlása természetes, mert épen most zajlott le az egyházpolitika minden szenvedélyt felkorbácsoló akciója és bekövetkezett a reakció korszaka, az egykedvűség, a tespedés és a tulságba vitt pártérzés, pártzsenvedély korszaka, mely minden kérdésből pártérdeket csinál, még olyanból is, a mely az ország hírnevét, a parlament tekintélyét érinti.

A Pulszky Károly ügyben maga a kormány indít meg egy bünvádi eljárást; szokatlan szigorral indítja még, mert egy oly hivatalnokról van szó, a kinek eddig mást nem vetnek szemére, mint azt, hogy nem számolt el a reábizott pénzekkel.

Be fog-e tudni számolni vagy nem?

Azt még nem tudják. Valószínűleg, sőt bizonyosan nem fog tudni beszámolni; de ez a tényállásból levont következtetés lehet csak, — bíróság megállapított tény erejével eddig nem bír; azért mégis az illető már a börtönben van.

Mind a mellett, hogy maga a kormány dokumentálja az eset komolyságát, még sem állt rá a kormány arra, hogy a parlament világosságot, a mely a parlament légkörébe behatolni képes legyen, és ott hitelt, meggyőződést és tisztátlást szerezhesen.

Szomorú jelensége volt ez a mai kornak; szomorú nyilatkozása a közszellem hanyatlásának.

Még 1887-ben, midőn Polónyi Géza sulyos k e t e l y e k e t h o z o t t fel a képviselőházban a képtár és a muzeum vezetőségének szabályszerűsége felől, azonnal parlamenti bizottság lett kiküldve az ügy megvizsgálására.

Ma a kormány maga zárja be egy magas hivatalnokát, tehát a kételyekre maga szolgáltat okot, és ma a parlamenti bizottság kiküldését megtagadja a többség.

Pulszky Ágost nemesen lépett fel, meg fogja téríteni az ország kárát; de Pulszky Ágost nemes fellépése nem törli el azt az óriási tanulságot, melyet az ország meg fog érteni és a mely onnan ered, hogy nem az elitélést, de még az egyszerű vizsgálatot is visszautasította a kormány oly ügyben, a melyet önmaga szokatlan szigorral bélyegzett meg.

Ezt a tényt annál inkább sajnáljuk, mert azt a szakminisztert érinti, a ki miniszterségének rövid ideje alatt számos jelét adta szorgalmának, jóakarátának és hazafias érzelmeinek.

Szerencse az, hogy ez utóbbi években az egymást követi kormányokban éppen a kultuszminiszterek azok, a kik érdemeket szereznek arra, hogy az ellenzék is méltányolja hazafias irányukat.

Ilyenek voltak gróf Csáky Albin, báró Eötvös Loránt és ilyen ma Wlassics Gyula.

Azért szerencse ez, mert a kultuszminiszteri tárczához tartoznak azok a fegyverek, a melyekkel a magyar nemzet hódíthat a mai mostoha viszonyok között is.

E fegyverek a vallás és közoktatás.

A vallás egymaga képes volt századokon át fentartani elnyomott népek között a nemzeti jelleget, ugyanannyira, hogy századok után e nemzetek élet-erősen és életképesen léptek előtérbe.

Ott vannak Szerbia, Oláhország,

Bulgária, a melyek századokig voltak a török uralom alatt és csakis a vallás ereje tartotta fen bennök a nemzeti életet.

A magyar kultuszminiszter kezében van a vallás fegyverének egy része. Nem használta e fegyvert úgy a mint használhatta volna, de mégis tett valamit és bár tenne még sokat.

A közoktatás fegyvere is a magyar kultuszminiszter kezében van és erre nézve nyitottabb előtte a tér, mint a vallás tere; tettvégya van Wlassicsnak, tegyen is és ha tesz, a köztisztlet fogja őt környezni.

A népnevelés terén óriási teendők várnak a magyar államra; a gyakorlati gazdasági iskolák és a gyakorlati ipariskolák, a melyekben a nép nem tanítatik arra, a mire szüksége nem lesz, de arra, a minek egész életében hasznat fogja venni: földcséjét okszerűen és jól művelni, téli szabad idejét hasznosan eltölteni és talán kis gazdasága némely terményeit átdolgozni és munkájának értékével terménye értékét növelni.

Wlassics miniszter a gazdasági népiskolák szervezése terén tenni akar valamit. Ez nekem egyik kedvencz eszmém, melyre óriási súlyt helyezek. Egyike azoknak az eszméknek, amelyeket nemcsak elmémben, de szívemben hoztam haza, de ellenzéki embernek itthon hiába vannak eszméi!

Magyar hazánk viszonyai közt a nép gazdasági nevelése óriási hatással lehet a közzgazdászati állapotára és irányára; — ez intézetek jótékony hatása lassan bár, de biztosan elterjedhet az egész országban és megmentheti talán az országot oly gazdasági irányok követéséről, a melyek, Magyarország adott viszonyai közt, sok szenvedéssel telt jövőt teremtenének a hazának.

A legerősebben buzdítom tehát a minisztert, hogy haladjon bátrabban ezen a téren, van is jó példa előtte, melyet Debreczen városa adott; a mit egy város tett, mi az ahhoz, a mit egy állam tehetne?

Neveljük népünket úgy, hogy tudja helyesen mivelti, helyesen értékesíteni kis birtokát és úgy, hogy az, kinek birtoka nincs, helyesen, okszerűen, ügyesen tudván dolgozni, szerezhesen magának birtokocskát a saját két kezének megtakarított bérével, szorgalmának és munkatudásának jutalmául.

Kossuth Ferencz.

Régi levél.

— Nagyvárad reformátusok a debreczeni tanácshoz. —

Debreczen, február 17.

A szatmári békekötés feltételei dacára 1711 után ismét nagyon szomorú idők — új gyászok — következtek a magyar protestáns egyházra, melynek hívei pedig annyi nemes vért ontottak már azelőtt is több mint másfélszáz éven keresztül a töröktől, némittől zaklatott hazáért.

III. Károly alatt s azután is közel fél-századig ugyan csak a csendes elnyomás sulya nehezedett a szegény protestáns egyházra. A hatalom ereje segítette mindenütt a katolicizmust, hogy visszahódíthassa elvesztett területeit. Ezt tanúsítja Nagyvárad, sőt Debreczen története is, a mely két város hosszú ideig volt mezszevilágító tornya az evangélium szellemében megújított hitnek.

Nagyváradon a törökök 1660-ik évi győzelmes ostroma, majd a keresztény hadak által történt visszavívása után a megsemmisült református anyaszentegyház a királyi kegyből táplálkozó katolicizmus igen lassan tudott ismét életre kikelni hamvaiból. Sorsa mostohább volt a hamupipőke sorsánál is. Midőn a szép Mária Terezia trónra lépett, a nagyvárad református lakosok — az asszonyi szív jóindulatában bizva — folyamodtak a trónhoz, hogy lenne segítségükre az istenes szándékukban.

A közös imádkozó hely nélkül szűkülő gyülekezet templomot és papokat akart építeni.

A nagyváradiak Debreczen város kálvinista tanácsának közbenjárását kérték, a mely saját fizetett ügyvivőket tartott Pozsonyban és Bécsben. Debreczen ügyvivője által és Debreczen támogatása mellett vélték a váradiak céljokat könnyebben elérhetni.

Debreczen város közeleltárában feltalálható még a váradiak levele. Kétségtelen, hogy a református város nem is késett teljesíteni a várad hiúsorsosok kérését. De hogy kevés eredménnyel, mutatja az, hogy csak négy évtizeddel később kezdhették meg az olaszii templom építését.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A piski-i csata.

Ira: Csorvási István.

A hazaszeretet szülte, a lelkesedés nevelte, a viharok edzették s tettek erőssé a honvédsereget. . . Azt a régít, melynek tettei ma már csak a legendákban élnek, s fényök meszsze átragyog időn és enyészeten.

Tanulatlan újoncz honvédek küzdöttek a régi begyakorlott veteránlegiókkal, s a kamatilla által ellenünk felbujtatott testvér nemzetiségekkel.

A csekély számú honvédsereg a piski-hidnál állott, készen az utolsó, a nagy élet halál harcra.

Több napi csatában kifáradva, csekély számra leolvadva, idáig nyomta a rázúduló ellenlábort.

Ez az utolsó határvonal: a Rubikon. Ennek hídján nem szabad idegen seregek fegyveres kézzel átmenni. Itt győzni, vagy halni kell.

1849. február 9-ike volt. Dermesztő hideg nap. Majd melegedni fognak az ágyuk tüzenél. A felhomályban borongó ködöt reggeli

A levél így hangzik:

Tekintetes Biró Urunk!
Becsületos nemes Tanács!

Nyilván való és tapasztalt dolog szegény árva Magyar Hazánk minden renden levő Lakosaihoz Felséges Koronás Király Asszonyunknak természet szerint való Kegyelmeisége és irgalmassága, mely minket is Nagy-Várad Városának nem kevés időtől fogva lelki árvaságát viselő szegény Remormátus Tagjait reménységgel táplálván. Kivántuk alázatos Instancziánkban szent szándékunkat és Kegyes indulatunkat a Tekintetes Nemes Tanács eléiben terjeszteni ily végre:

Mint hogy csak példákban tapasztaljuk Hazánkban Lakosainak Imádságoknak sok helységben Isten dicéretire való Hajlékoknak Felséges Koronás Király Asszonyunknak Kegyelmeiségéből megengedetett építtetését: ezen az okon, mint hogy mi is Városunkban lakó sok ur rendektől gyakran halljuk és értjük ezen Kegyelmeiséget Felséges Koronás Király Asszonyunknak mi hozzánk is Instancziánk által nyilván valóvá tételtetni alázatosággal folyamodunk a Tekintetes Nemes Tanácshoz hogy minket lelki árvaságban levőket és majd minden lelki vigasztalástul megfosztottakat, bölcs és értelmes Tanácsával, jobb móddal és szent Szándékunkban való boldogabb előmenetellel, mitsoda utakon és módokon e szent igyekezetünket folytathatnák, tanácsolni méltóztassék.

Mivel pedig az három városokon ugyan mint: Nagy-Váradon, Olasziban és Katona Váro-on feles számmal lévén Református Lakosok, úgy tsak házi gazdáknak száma lakosnak Fehereken kívül két száz számot fellyül haladgya, de közülük Koronás Király Asszonyunkhoz e dolog aránt Instancziákat concipiáló és ugyanazt repraesentáló Személyek nintsenek folyamodunk evégre is a Tekintetes Nemes Tanácshoz, hogy e gyámoltalanságra jutott és elfogyatkozott igyünket is a nemes Város Erdemes Agensének insinualni és ez igyekezetünket Koronás Király Asszony előtt folytatni — mi elegendő költséget szolgáltatván) méltóztassék és hogy az ő Felsége Nagy Varához tartozandó részen Templom helyet ahoz tartozandó Parochiális házakkal együtt, holott Istenünknek dicsérete és dicsőssége általuk hirdettetnék, nyerni lenni szorgalmatos, mely ve lünk lelki árvaságban levőkkel való irgalmasság tételéért, Istenes igaz induiatyáért, Kegyeségéért szerető Nagy hűségéért hozsas és békességes életéért, — I s t e n ü n k e k e l ő t t e a l a z a t o s k ö n y ö r g é s ű k b e n e s e d e z n i m e g n e m s z ű n ű n k, és egyszersmind kegyes jó válaszuknak által küldésének elvarásával edyütt Maradunk

ágyudörgések köszöntötték. Nyitánya volt ez a csatának.

A császári hadaknak b. Puchner császári altábornagy, a honvédseregnek Bem tábornok, az osztrótenkai hős, a honvédjeitől imádság szeretett vezér volt főparancsnoka.

Hősök küzdöttek egymás ellen; mindkét fél méltó akart lenni ellenfeléhez.

Két óráig tartó harc s ágyu-tűzelés után a császári csapatok rohamot intéztek a hid ellen.

Mig a honvédség egyrésze szuronyal tartotta föl az előnyomuló ellenséget másrésze a leggyilkosabb puska- és kartacstűzben a hidat szedte fel. Csak a híromdó maradt fenn je'enteni, hogy a hid föl van bontva.

Kemény Farkas alezredes maga állott a hős XI-ik honvéd-zászlóalj élére. Szuronysegezve rohanta meg a részben helyreállított hidon átnyomuló császáriakat.

Az elő sorban levő biauchia gyalogok fehér zsebkendőt tűztek szuronyaikra. A béke, az önmegadás jelvényét. At akarunk jönni! A szabadság zászlóit a'att akarunk küzdeni.

Pillanatig mindkét fél megszüntette e ponton a tűzelést.

Kemény Farkas alezredes kíséretével oda vágatott, hogy fogadja és üdvözölje a jó barátá lett ellent.

Vártak. Az ellenfél azt hitte, hogy maga

A Tekintetes Nemes Tanácsnak

Alázatos edgyügyű szegény szolgálai:

Borbély Mihály, Matoltsai Mihály, Kágyi János, Csatári János, Faragó János, több Nagy Várad, Olasz és Katona Városi Reformátusokkal edgyütt közönségesen.

A házadó törvények módosítása.

(Kedvezmények a vidéki városoknak.)

L u k á c s László pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén törvényjavaslatot terjesztett be az érvényben lévő házadó törvények némely intézkedéseinek módosításáról és a javaslatot egyuttal terjedelmes indoklással kísértte.

A berjeztett törvényjavaslat szövegszerű szövege a következő:

1. §. Az 1875 évi XXIII. törv. cz. 3 §-a hatályon kívül helyeztetvén, helyette az alább következő 2. 3. és 4. §§-okban foglalt rendelkezések lépnek életbe.

2. §. Az 1868. évi XXII. t.-cz. 24 §-ában a székes fővárosra megállapított házadomenesség, mely új épületeknél és toldalak-építkezéseknél tizenöt, lerombolt házak újból felépítéseinél tizekét évre terjed, Budapest székes főváros ó-budai részére is kiterjesztik.

Egyuttal az 1883. évi XLVI. t.-cz. az 5 és 6. §§-inak módosítása mellett rendelkezik, hogy Budapest székes főváros ó-budai részén is az 1899. évtől kezdve a székes főváros többi részein érvényben lévő házberadó alkalmaztatván, a házak nyers jövedelméből minden száz forint után épületfenntartási költség és értékőrlesztes fejében husz forint számlándó le és az ekép kiszámított tiszta jövedelem minden száz forintja után huszonkét forint fizendő házberadót.

3. Az 1868. évi XXII. törv. cz. 4. §-a értelmében általános házberadó alá tartozó azon városokban, melyek legalább 10000 lakossal bírnak, új épületek és toldalak-építkezések tizenöt évi, lerombolt házak újból felépítési tizekét évi állami házadomentességben részesülnek.

A lakosság száma mindig az utolsó népszámlálásról hivatalosan közzétett adatok alapján állapítandó meg.

4. §. Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy a 3. §-ban említett általános házberadó alá tartozó oly helyeken, hol nagyobb terjedelmű és kiváló fontossággal bíró városrész-rendezések szükségessé teszik, s azok 1899. évi december hó végeig végrehajtatnak, az addig ott f lépült és lakható állapotba helyezett legalább is egy emeletes házakra nézve

Bem, a fővezér áll előttük. Ily hitvány es lel akariák hatalmukba keríteni. Kiséretét levagták s őt maguk lováról lerántották.

Erre a XI-ik zászlóalj szuronysegezve rohant vezére segélyére, kiszabadította. Vassal, szuronyal fizetett érte.

Dél felé érkezett meg Czecz alezredes a főereggel. Átvette a vezényletet Keménytől.

Az ekkép megerősödött s föllekesedett honvédsereg szuronysegezve rohant a hidon átkelt császári gyalogságra. Ember ember ellen küzdött. Az összeütődött kardok és szuronyok csengtek, a puskaagyak csattogtak, a hid úszkös gerendái prosra festette a vér.

Sokan lezuhantak a csak részben helyreállított hidról a befagyott Sztrigy folyó zajló jegére. Ott is folytatták a harcot; fegyverroncsokkal, a hídgerendázat lehullott szilánkjaival föl-zagatott jégdarabokkal. Szükség esetén ez is fegyver. Kegyelmet senki nem kért és nem adott.

Az ellenfél jobb ügühöz méltó hősiességgel harczolt. Barát es ellenség egymást nem ismerve es felreismerve küzdött. A honvédség mindinkább tért kezdett veszíteni a föltarthatlanul előnyomuló ellennel szemben. Közibök kellett kartácsozni, nem nézve: ki a barát, ki az ellenség. A hidat birni kell minden áron. Ha az elveszett: Erdély is elveszett. Ennek

az előző §-ban említett 15, illetőleg 12 évi házadómentességet további három évvel meghosszabbíthatja.

Ily esetekről a törvényhozásnak mindenkor jelentés teendő.

5. §. A jelen törvény 3. §-ában nem említett, de általános házbéradó alá tartozó városokban az állami házadómentesség új épületekre tizenkét évben, lerombolt házak újbóli felépítéseire pedig tíz évben állapíttatik meg.

Ez az adómentesség az 1899. évi december hó végéig Szeged városában felépült és lakható állapotba helyezett házakra is kiterjesztetik.

Ha időközben az általános házbéradó Szegeden behozható lesz, attól kezdve ott is a jelen törvény 3. és 4. §-ai nyerne alkalmazást.

6. §. Az 1868. évi XXII. törvényzikk 2. §-a, valamint az 1870. évi LI. törv. cz. 2. §-a következőkkel egészítették ki:

Házadó alá nem tartoznak továbbá:

a) a vízjogról szóló 1885. évi XXIII. t. cz. 119. §-ában említett örök részére az árvédelmi társulatok által a folyók és vizek mentén emelt őrházak és egyéb az árvédelem szempontjából szükséges melléképületek;

b) az állam tulajdonában levő szállítási vállalatok bérbeadott tárházai, ha a bérbeadás a tárházvállalat fejlesztése érdekében történik.

7. §. Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

Irodalom és művészet.

Krémer Jenő könyve. Ma jelent meg a debreczeni színtársulat egyik legtehetségesebb tagjának, Krémer Jónak egyik újabb könyve. Ő a ki annyi kellemes órát szerzett már a közönségnek, ime még arra is ráért, hogy népszínművet írjon. Ezeremester ez a Krémer a minap egyik operettejét adják a kassai népszínházban, ma meg egy népszínművet adott ki, »Falusi nász« czímen. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe Krémer eme legújabb munkáját, mely csinos kiállításban most került a város nyomdájából. Az ára egy forint. A könyvre különben alkalmilag még visszatérünk.

A »Vasárnapi Ujság« február 16-iki szám. 23 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Sterneck báró tengernagy és közös hadi tengerészetünk« (Sterneck báró arcképével és képekkel az osztrák magyart

haditengerészetéről) Reményi Antaltól. »Egy kolostor temlőmában.« Jakob Ödönnek a Kisfaludy-társaság diszgyűlésén felolvasott költeménye. »Zudorék.« Regény. Irta Gyarmathy Zsigáné. (Neogrády Antal rajzaival.) »Senki fia.« Regény. Irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival.) »Az Illiasz IV. énekből.« Fordította Baksay Sándor. »A svájci hunok.« Hermann Antaltól. »Zichy Mihály legújabb levele.« »Stefi gróf vivelt dolgai.« Irta Csik-Volecz Sándor. »Budapest régibb és újabb czimerei (képekkel).« »A Kisfaludy-társaság diszgyűlése.« (képel: Baró Kemény Zsigmond mellszobra, Strobl Alajostól.) »Két híres festmény« (Rafaelinek és Canavaggióknak az Országos Képtár részére most megszerzett festményeinek másolataival) Szana Tamástól. »A helyőrség bálja« (képpel). Markó Miklóstól. Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. »A Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker. egyetem utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 forint 20 kr.

Farsang végén. Vége a farsangnak, a mulatozásnak; a hosszú bójt alatt az ember megint visszatér kedves olvasmányaihoz, lapjaihoz, s azokban gyögyörködik. Mi a legszivesebben és legjobb tudásunk szerint ajánljuk az Ország-Világ című képes heti lapot, melynek most megjelent 7. száma és gazdag tárháza a szórakoztató olvasmányoknak, érdekes és művészi képeknek.

Színház és zene.

Luchs Edith fellépte. Tegnap este lépett fel színházunkban városunknak szép tehetségu szülőlte telt ház előtt. A közönség nagy érdeklődést tanusított a kisasszony iránt s meleg rokonszenvvel fogadta alakítását. Mikor a színpadra lépett, zúgó tapsvihar fogadta a kisasszonyt, ki a »Cziterás«-ban Kukurilli szerepét játszotta nagy hatással. Kellemesen csengő hangjával lebilincselte a közönség figyelmét, kedves játékaival meggyőzött bennünket arról, hogy nem a tehetséges kezdő, hanem a perfekt színésznő áll előttünk. Pedig még csak négy hónapja, hogy a színpadon mozog, s már is olykn kiünő, s egész tökéletes alakítást tudott nyújtani. Majdomen min-

den énekszámát megújráta a közönség s nyílt színen is megtapsolták. A felvonások után többször hívták alámpák elé. Nagyon pompásak voltak a két titkos rendőr figurái is. Krémer és Rózsahegy remekeltek benne.

Távozó színészek. A debreczeni színtársulat tagjai közül többen pár hét múlva elhagyják Debreczent. Palotai K. Szerémi Gizela, Cserny Berta, Klenovics, Szatmáry, Rózsahegy, Vank és Bárdos Etel Kolozsvárra mennek. A szegedi színházhoz, illetve a szegedi színház igazgatójához: Makó Lajoshoz szerződtek Hevesi Gábor és Krémer Jenő rendezőknek, ugyszintén Margó Zelma és Nyilassy Mátyás is.

Blaháné bucsuja Debreczentől. A nemzet csalóánya, a debreczeni közönség ünnepekedvence, Blaháné márczius 10-én tartja meg bucsufelépítést Debreczenben. Három estén léy fel, még pedig a következő színművekben: Sardou: »A szókimondó asszonyság« színművében, Csepreghy: »Piros bugyelláris« című népszínművében és Konti József »Eleven ördög« című operettjében. Debreczen közönsége lelkes óvácziókban részesíti a bucsuzó művésznőt, sőt számos helyen megindították már a mozgalmat, hogy Blahánét minél több és kedvesebb, előtte bizonyára örökbecsű emlékekkel lepjék meg.

Vig opera a debreczeni színpadon. Szombaton Hubay vig operája, »A cremonai hegedős« kerül színpadra a debreczeni színpadon. A főbb szerepeket Tiszay, Németh János, Galassy Paula és Haday József játsszák benne. A vig operával egy estén a »Légyott a létrán« című egy felvonásos ballett is színpadra kerül.

Uj népszínmű. A budapesti népszínházban nagy sikert aratott Ruttkay Györgynek a »Holtomiglan« című népszínműve s azért a nevezet színháznak állandó repertoire-darabja lett. Az új népszínmű nálunk még e héten kedden és szerdán kerül színpadra.

Sport.

Agarász egyesület Debreczenben. Nimród-jaink mostan egy agarász-egylet megalapításán fáradoznak s úgy látszik ez sikerülend is nekik. A megalakulást a hónap folyó hó 18-án délután 4 órakor a városháza kis termében tartandó értekezleten fogják kimondani s ugyanakkor az alapszabályokat elkészíteni és a tisztviselőket megválasztani.

megtartásáért semmi áldozat nem nagy és nem drága.

Vége is az ellenség kezdte meg a visszavonulást. In c z é d i Samu, a rettenthetlen XI-ik és K o c z ó, a XXIV-ik zászlóalj őrnagya — leszállva harczi méneikről — a leszákadtt hidgerendázat és összetörtöltött jégtörmelékek között a csaknem övig érő fagyos vízben gázolva rohannak a futó ellen után Testükön jéggé fagyott a ruha.

Most Bem is, ki eddig Szászvárosonál, előtt uja amputálásával volt elfoglalva, megérkezett a harcmezőre, új lelkesedéssel vilanyozva fel seregét, mely az egész vonalon feltarthatlanul nyomult előre.

— Eljen a haza! — hangzott diadalkiáltások.

A huszárság nehezen szivelte, hogy a honvédség minden babért leszággason előttük. Vürtenberg-huszárok a velők szemben levő könnyű lovasságra rohanva, ezeket szétverték.

A fiatal Kossuth-huszárság versenyezni akart veterán bajtársaival. Nekik is hadd legyen részök a győzelemből. — Ők is megrohanják a velők szemben álló könnyű lovasságot.

Már csaknem összeérnek, már hallatszik az »Eljen a haza!« és »Hurrá!« csatakiáltás, midőn egy vízmosás mélyedéséből az oda rejtőzött Bianchiak ahog néhány lépés távolból

sortüzet adtak huszárjainkra. Csaknem minden golyójuk talált.

Vezetőjük: Horváth Miklós százados öt golyótól találva esett el. A többiek megtizedeltek. Ujenczok voltak. A hirtelen fordulatnál a rend közöttük felbomlott. A futók az utánuk előnyomuló bibari nemzetőri lovasságot is magukkal ragadták.

A huszárság rendetlen rohanása zavarba hozta a honvédeket is. Az ellenség fővezére ezt látva, szuonyt szegezve intézett rohamot ellene, mely csakhamar megbontotta a csak kevés-el az előtt rettenthetlen hősök sorait. Vad futással rohantak a hidnak, hogy túl ne rekedjenek. Az ellenség lovassága üzőbe vette, a kartács pusztította őket. Piski közég gránáttól fölgvujtva, lángban állott. Óriás halotti faklyának látszóttak az égő házak.

Mindenki futott, csak Bem nem. Ott állt a hid mellett Kemény Farkassal, könyes szemekkel nézve alig pár óranegyed előtt diadalítás, most »eszeveszetten« futó táborát.

— Ich mus die Brücke haben, oder werde ich fallen! — mondá a melléte álló Keménynek elkeseredett fájdalommal.

A vitéz ezredesnek nem volt szava ve zérét vigasztalni.

Gyalogság, lovasság, tüzéség, ember, ló, ágyú egy rendetlen tömegbe összekavarodva s egymást föltartva, egymást tiporva futott.

— Ne fuss magyar! Ne fuss magyar! Nincs hid! Nincs haza! kiabált reájok a rettenthetlen vezér.

Hasztalan! Elveszett a csata! Elveszett a hid! Elveszett a haza! Annyi drága honfivér már hiába ontatott ki.

De vajon csakugyan minden elveszett-e? Sze-t-Andrásnál a hidtól mintegy negyedóra távolban eső dombon, pár század székely volt — mint tartalék — fölállítva.

Czez és gr. Bethlen Gergely őrnagy a századokhoz vágatnak, elállják velők az országot, oda állítanak meg néhány huszárt, s a lóháton jövő tisztikart, az ütögekhez. — Az alakatlan, tehetetlen zürből új sereget teremtenek, mely kész is már harcolni az ellenséggel.

A csapat vezérek lelkesítő szavakat intéznek vitézeikhez. In c z é d i Samu, a XI-ik zászlóalj rettenthetlen őrnagy maga ragadja kezébe a zászlót!

— Utánam bajtársak! kiáltá; velünk van az igazságos Isten! Eljen a haza! Eljen a szabadság!

Egekig törő viharos eljen riadala vegyült a mind közelebb jövő ágyuk dörgése közé!

Es eltűnt szívéből a félelem, ismét lelkesedés szállotta meg a fiatal hősöket.

Rövid pár óranegyed alatt ismét rendben és csatakeszen állott a honvéd hadsereg.

Ujdonságok.

* **Uj regényünk.** Lapunk szombati számában nyert befejezést a magyar elbeszélő irodalom legkitünőbb tollú s a magyar társadalmi élet leghivatottabb ismerőjének, **Vértessy Arnoldnak** fordulatokban gazdag, s gyönyörű regénye »A királyi tanácsosék«. Lapunk kiadói azonban áldozatkészen most, hogy Vértessy Arnold kitünő regénye véget ért, a magyar irodalom egy másik jelesének, **Csengey Gusztávnak**

»Hullámok közt«

czimű két kötetes regényét szerezték meg, melynek közlését lapunk mai számában már meg is kezdtük. Ebből is meggyőződhetik a »Debreczen« olvasóközönsége, hogy azt a helyet, melyet eddig kivivtunk, meg akarjuk tartani, s a vidéki napilapok közt az első akarunk lenni minden tekintetben. Ujabb regényünkkel is, azt hisszük, kedves köteleesség-t teljesítünk, s az olvasó közönség bizonyára meg lesz velünk elégedve, mert minden törekvésünk oda irányul, hogy azon bizalmat, mit olvasó közönségünk nekünk előlegezett, mi százszorosan visszafizessük. Ajánljuk uj regényünket olvasóink figyelmébe.

* **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor a városbáza nagytermében gróf Degegnfeld József főispán elnökölte alatt teljes tanácsülés volt, melyen a folyó hó 19-iki rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát állapították meg véglegesen, a melyen a kaszárnya építésén kívül más kisebb fontosságú ügyek is kerülnek tárgyalás alá.

* **Elmaradt presbiteri közgyűlés.** Tegnap délelőtt presbiteri közgyűlés lett volna, ha azon a presbiteriek elég számmal jelentek volna meg. Így az elmaradt és a tárgysorozatra kitűzött ügyek a legközelebb tartandó közgyűlés elé kerülnek.

* **Tisztviselői telep** iránt érdeklődők közül szép számmal gyűltek össze tegnap, vasárnap d. e. 11 órakor a jogász és tisztviselői kör helyiségében, meghallgatandó Harmath Gergely eddigi elnök s Rösszler Rikhard építész előterjesztéseit. Az ügy bizo-

nyos tekintetben nagyon kedvezőleg fejlődött. Sikerült ugyanis Rösszler építésznek oly pénzügyi tervet találni, mely a vállalat legnépesebb részét, a finanszírozást magára vállalta. E szerint az illetőknek a telket készpénzen kellett megszerezniök s tehermentesen nevükre tulajdonilag bekebelezetni. Az építésre szükséges költségszeget a kérdéses pénzügyi terv adná amortizációra, — mely szerint 35 év alatt, legfeljebb 6 százalékos annuitással törlesztetnek, ebben benne foglaltatván a kamat, törlesztés és kérdéses költség. Egyetlenleges kötelezettség nem volna; a pénzügyi terv biztosítaná, követelésének első helyre betáblázása, az illető lakbér illetményének, ha ez nem fedezné az évi törlesztési részletet, fizetéséből megfelelő összeg lekötése biztosítékul.

Az épületek villaszerűleg, jó vastag falal, rendkívül eszinosan, teljesen modern berendezéssel, kettős szárnyas ajtókkal, 1—2—3 szoba alatt pinczével készülnének, cseréppel fedve 3—4—5 szobás lakások vannak tervezve egy-egy üvegezett verendával, mely helyett azonban szobát is hajlandó építeni az építész. Azonkívül konyha, éléskamra, klozett. 3 szobás, verandás épület előállítására, teljesen készen, festve, kályhakkal is berendezve 5000, 4 szobás verandásé 6000, 5 szobás verandásé 7000 forintban van felvéve az építész vállalkozó által. A szobák 4 m. magasak; az ebédlő ötször 6 azaz 30 □ m., a többi szobák ötször 5 azaz 25 □ m. Ugyanama építési tér korlátain belül módosítás is tetsző a beosztásban. A szobák számában, vagy nagyságában. Tudvalevőleg a Kardos-féle, nagyterdei ut melletti telep volt kiszemelve a betelepítésre. Itt körülbelül 50 telekre alkalmas terület kínálkozik. A telkek nagysága 288—400 □ öl közt váltakoznak, egy van 500 □ ölnél felül is, az átlagos nagyság 300—350-ig terjed. A telep ára képezi most a nehézséget. Kardos László, a telek tulajdonosa, azelőtt 2 frtért, a fásított területeket 2 frt 50 krért volt hajlandó ölenként adni. Most, hivatkozva a telekárak általános emelkedésére, előbb 4 frtra emelte, majd 3 frt 50-re hagyta a □ öl arát s ez összegből engedni nem hajlandó. Továbbá míg azelőtt 1200 □ öllet ajánlott föl ingyen a telepen szükséges utcákra, illetve utakra, addig ezt most 600 □ ölre szállította le, minél fogva az utcáknak igen keskenyek lennének. Az általános nézet szerint ez az áremelés legkevésbé sem indokolt s a telekárak emelkedésével arányban nem áll, de minthogy tulajdonával ki-ki szabadon rendelkezik, már-már az eszme teljes eljuttására vezetett. Azonban az értekezlet kimondotta, hogy az eszmet fentartja s megvalósítani akarja.

Ez pedig úgy lehetséges, ha felhagyva a Kardos-féle telekre vonatkozó s eredményt nem ígérő tárgyalásokkal más alkalmas teleket igyekeznek megszerezni. E célból, megköszönve a visszalépő Harmath Gergely eddigi buzgó vezetését és Rösszler építész fáradozását, elnöké Eötvös Károly Lajos ténfelygelőt választotta; aztán kiküldött egy bizottságot, melynek tagjai: Harmath G. dr. Bartha B. és Suhajda N., — alkalmas telek kiszemlése végett s felkért egy másikat, melynek tagjaiul Márk Endret, Varga Józsefet s dr. Varga Bálintot választották, — a mely a telek kiszemlése után a tagok gyűjtését eszközölje.

Igy áll most a debreczeni tisztviselőtelep szociális tekintetben is fontos kérdése.

Mezőgazdasági és erdészeti kiállítás.

Az ezredévi kiállítás igazgatósága ma küldötte be egy Hajdúvármegye, mint Debreczen sz. kir. városhoz arról szóló jelentését, hogy a mezőgazdasági és erdészeti kiállításra a város és megye területén lakók közül kik vesznek részt. E szerint a borászati csoportban Csanak József, Kálmán Lajos, Katz Lajos, Tóth Sándor mindannyian Debreczenből. A méhészeti csoportban Dede Sándor (Kaba), Kis Janos (Szoboszó), Paksy Károly (H. Bőszörmény), Stuchlich Lajos (P.-Ladány) lesznek a kiállítók. A mezőgazdasági szakoktatás és kísérletezésre a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet jelentkezett. Gyűjteményes kiállítás, mely az összes gazdasági ágakat felöli, kiállító: Steinfeld Mihály (Macs). Debreczeni és hajdumegyei gazdaság collectív kiállítása, kiállító: Dr. Medve Zoltán, Erdészeti csoportban: erdőhasználatok kiállító Falk Ármin és társa Debreczen, Tenyésztés kiállításban részt vesznek Stern Jakab örökösök (Kaba), Steinfeld Mihály (Macs), Használt és tenyésztő lovakat, továbbá tenyésztéseket kiállít Steinfeld Mihály (Macs).

* **A failletmény kiváltási határideje.** Az 1895—96. évi polgári failletmény kiváltási véghatáridejéül 1896. év márczius hó 1-ső napja, az epreskerti faraktárból való elhordatás véghatáridejéül pedig 1896. év április hó 1-ső napja tűzetik ki, azon határozott kijelentéssel, hogy azon jogosultak, kik a fentebbi határidőt bármi okból be nem tartanák, kiváltási, illetve elhordatási joguktól minden kártérítési igény formálhatása nélkül elesnek.

Ideje is volt, mert diadalától elbizakodottan közelgett az ellen.

A futó honvédek visszavonulását Bem fedezte kedvenc ágyúival. Ott volt mellettök, közöttük. Föl nem adott egyetlen talpatnyit védelem nélkül. Ágyui szakadatlanul dörgének és szórták a halált.

A vészben, viharban gyönyört lelő gr. Bethlen őrnagy vágta szágu dött az ágyúkoz, jelentván Bemnek, hogy a sereg ismét rendben és csatákészen áll, s kérvén, hogy vezesse őket előre! Csatába! Diadalra!

Csak ekkor tekintett vissza Bem, eddig mindig a közelgő ellenséget nézte. Azzal volt elfoglalva.

Rendben sorakozva, csatára készen találta kedves fiait, a honvédeket; könyűi hullottak, csak hogy ezek most nem a fájdalom, hanem az öröm könyűi voltak.

Nincs a honvédek párja a világon! kiállott fel, büszke lelkesedéssel:

Azonnal kiadta rendeleteit a dandár parancsnokoknak.

Midőn a császári katonaság közelebb érkezett, élénk ágyú és puskatűz fogadta őket ismét. Bámulva látták, hogy a csatát újból kell kezdeniök.

Késő! a hős honvédek minden oldalról rettenthetlenül nyomultak előre. Ágyúik dör-

rögtek és dörgéseket tul harsogja »Eljen a haza!« kiállításuk.

Az ellenséges fővezér Puchner, ehez hasonló esetet hallott ugyan, de sobasem látott. A napóleoni hadjáratok alatt fordult elő párszor, midőn a már megvertnek hitt francia hadsereg kicsikarta a győzelmet diadalmas ellenei kezéből.

Az ellenséges vezér utolsó kétségbeesett fogáshoz nyult. Harmincz ágyúja, mint megnyitott tűzhányó hegyek töltéserei a tüzet és lávát ontották a golyót, kortácsot és gránátot a honvédekre, pokoli menydörgést idézve elő.

A téli esték ködös homálya fedte a láthatárt és csatatért, míg az ágyúk és puskák tüze, mint léghen nyargaló láng lidérczek kísérteties fényt vetének a lobbanó löporfénnyel megvilágított nyugodtan álló honvédekre.

A heves ágyútűz szünni kezdett. Bem szemében a biztos diadal örömtüze gyulladt fel.

Előre az én kedves vitéz fiaimmal! Azellen, meglássátok mindjárt futni fog.

S kiadta rendeleteit az általános rohamra.

Czecz, Kemény Farkas és gr. Bethlen Gergely dandár vezérek rohamra vezényelték a sereget.

A XI. és XXXIV-ik honvédzászlóalj — Inczédi és Koczó őrnagyakkal — mint újból

föltámadt fergeteg föltarthatlanul nyomultak előre. A parancsnokok magok vitték elől a vérrel keresztelt honvéd-zászlót.

A lehagolt, a kifaradt ellenfél nem bírta e szörnyű rohamot kitaranni, sorai csakhamar ingadoztak, majd megbomolva minden ponton futásnak eredtek.

Nyomukban a hős honvédek. Ők nem voltak fáradtak. A most már biztos győzelem reménye új erőt öntött idegeikbe.

Midőn a hold a felleg-foszlányok közül kibukant, hogy mint halotti lámpa megvilágítsa a halottakkal borított csatatért, — mienk volt a hid, mienk volt a győzelem.

Negyvenhét éve! csaknem felszázada!

Lesz-e valaha még ily hős a magyar? vagy beteljesedik rajta a nemzet Thyraeusának jóslata:

»Tán üstökös vagy óh! magyar,
Dicsőség, mely jött s távozik,
Hogy századok multával újra
Lássák fényét a népek s remegjék.«

az a jövő titka. De mi megtanultuk ezredéves multunkból, hogy hazájáért és királyáért élni tud a magyar, és ha szükség van rá, meg is tud halni.

* **Kérelem.** Azon m. t. urhölgyeket, kik a tea-estélyen való közreműködést megígérni szivesek voltak, valamint a rendezőseget is teljes tisztelettel kérjük, hogy a teendő helyes beosztása czéljából holnap este már 7^{1/2} órára kegyeskedjenek a »Bika« szálloda dísztermében megjelenni azon szives jóakarókat, kik a tea-estélyre ételnemüket ajánlottak fel, arra kérjük, hogy az ételeket holnap, kedden d. u. 2—5 óra között a Bika dísztermébe felküldeni sziveskedjenek. — A filieregylet elnöksége.

* **Takarékpénztári közgyűlés.** Az Alföldi takarékpénztár részvénytársulat tegnap tartotta meg XXIII évi rendes közgyűlést a takarékpénztár hel. yiségeben dr. Medve Kálmán elnököle alatt. A jegyzői tisztre Ormódy Lajost kérték fel. A jelentés felolvasása után a sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyét töltötték be és a kilépő Kaszányczy Endre és Ormós Gábor igazgatókat újból megválasztották. Ármós Bálint részvényes hosszabb beszédben méltatta az igazgatóság sikeres működését és ezért a megjelent részvényesek nevében köszönetet mondott az igazgatóságnak. A felügyelő bizottság jelentését is felolvasták és tudomásul vették, a tiszta nyeresémeny 10 612 frt 55 krt tesz ki. Az igazgatóság a nyereséget következőleg javasolta felosztani: Részvénytőke 6% kamatja 6000 frt, tartaléktőke 10% 461 frt 26 kr, igazg. jutalék 10% 461 frt 26 kr, felügy. biz. jutalék 5% 230 frt 63 kr, ügyvivő jutalék 3% 138 frt 36 kr, tisztviselő jutalék 2% 92 frt 27 kr, szelvényadó 1895. évre 26 frt, jótékony czelokra 150 frt, nyugdíjalapra 500 frt, felülosztalékra 2 frtjával 2000 frt. A fennmaradó 552 frt 81 krt a tartalékalap gyarapítására fordítják. A részvényesek egyhangulag elfogadták a nyeresémi kiosztására vonatkozó javaslatot és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak az 1895. üzletévre a felmentvényt megadták. A szelvények február 20-ikától fognak a takarékpénztár helyiségében 8 forintjával beváltatni.

* **Megyei banderialis bizottság ülése.** A legközelebbi varmegyei közgyűlésen megalkotott banderialis bizottság csütörtökön délelőtt 9 órakor a megyeház nagyertermében gróf Dégenfeld József elnököle alatt ülést tart, amelyen végelegesen megállapítják, hogy a megye községei és városai részéről kik vesznek részt a bandériumban, továbbá, hogy ki lesz a zászlóvivő és vajjon külön zászlót csináltasson-e a megye ez alkalomra, oly módon, mint azt Debreczen városa is tette, t. i. a megye hölgyeinek adakozása folytán begyűlt fillérekből, vagy pedig a Szoboszló birtokában lévő Bocskay-zászló alatt vonuljon fel a bandérium, melyet arra az egy napra a történelmi kiállítás épületéből kivennének.

* **Nyomdászok értekezlete.** A debreczeni nyomdászok tegnap délelőt saját egyleti helyiségükben választmányi ülést tartottak, melyből kifolyó külön értekezleten elhatározták, hogy f. év május hó 16-án nyári mulatságot rendeznek. A rendező-bizottságot már meg is választották, kik már is oly nagy akciózt fejtenek ki egyletük önképző-köre érdekében hogy a mulatság a nyári vigalmak legszebbek egyikének mondható. — Elevenen emlékezhetünk még az ezélt két évvel tartott mulatságra, melyet a „Margit“ fürdő külön arra a czélra feldíszített helyiségében tartottak meg.

* **Véres verekedés.** Tegnap hajnalban véres verekedés folyt le a hatvan-utca végén levő »Vörös ökör«-ház czimzett kocsmá előtt, rendőrök és részeg kőmives legények között. A kocsmában mlattott egy csapat kőmives legény s a bor gőze már meglehetősen a fejükbe szállott. Kijöttek az utcára és kurjongatni kezdtek, mire Nagy Bálint és Karikó Károly rendőrök csendre intették őket. Erre a kőmivesek közül egy Nagy Károly nevű Karikó rendőr elé ugrott és arczul ütötte, mire az kardját kirántotta és Nagy Károlyt karján és fején súlyosan megsebesítette. Erre az egész kőmives csorda éktelen káromkodások között a rendőrökre vetették magukat, Karikót egy botütéssel földre terítették, a kardját kezéből kicsavarták és Nagy Bálint rendőrré rohan-

tak s azt oly súlyosan megsebesítették, hogy két-három hónapig feküdni fog a kőzkórházban, hova kiszállították. Nyolcz helyen csurgott Nagy Bálint rendőr fejéből a vér, mikor odaértek Jenei Imre és Menyhart János rendőrök, kik a megfutott kőmiveseket üzöbe vették és egytől egyig elfogták. A két súlyosan sérült rendőr és Nagy Károly a kórházban feküsznek s különösen Nagy Bálint sebei oly súlyosak, hogy még ez ideig nem lehetett kihallgatni. — A részeg kőmives legényeket fogva tartják. Ma voltak ugyanis a kihallgatások ez ügyben s a II-ik kerületi kapitányság ezután átteszi ügyüket a kir. ügyészség elé, hol hatóság elleni erőszakért példásan fognak megbűnhődni. A garázda legények neveit itt közöljük: Nagy Károly, Nagy András, Juhász Lajos, Pipó Mihály, a négy főbűnös, továbbá Sági Lajos, Szűcs Sándor, Dózsa János, Ruzs György, Nemes Lajos, Ménes János, Székely István, Szöllősy István, Kállay Bálint, Rácz József, Mester János.

* **Emke bál.** A folyó hó 29-én tartandó s rendkívül fényesnek ígérkező Emke bálra a meghívókat már szétküldötte az elnökség s a kik tévedésből nem kaptak volna, forduljanak Dr. Medve Zoltán főispáni titkárhoz. Páholyjegyek Szentkirályi Tivadar főtéri (ároshaza) üzletében válthatók.

* **Gazdasági egyesület közgyűlése.** A gazdasági egyesület tegnap f. hó 16-án délelőtt 10 órakor a gazdasági tanintezet termében Váczy János elnököle alatt közgyűlést tartott. A közgyűlésen az elnökség évi jelentése felolvastatván tudomásul vétetett, ugyszintén a pénztárunk évi jelentése is s a felmentvényt a múlt évről megadták. Targyaltattott továbbá Öry Mihály és társainak felirata a belügyminiszter azon rendeletének beszűntetése iránt, melyben az a mezőéri intézményt alapította meg. A gazdasági egyesület többek bozzászlósa után a feliratot visszaadja a benyújtóknak azzal, hogy terjesszék azt fel a belügyminiszterhez s majd ha onnan leküldik az egyesülethez vélemény kérés végett, akkor fognak csak határozatot hozni és illetőleg állást foglalni ez ügyben. A közgyűlés ugyanígyen értelemben határoz és a beadványt, — mely a mezőéri törvények Debreczenre vonatkozólag hatályon kívül való helyezését czélozza, visszaadják a benyújtóknak. Ezután Kerpely Kálmán az egyesület eddigi volt buzgó titkára mondott le ezen állásáról, mit a közgyűlés, sajnosan vesz tudomásul és helyére ifj. Sporzón Pált választja. A közgyűlésnek több tárgya nem lévén, az elnök az ülést berekesztette.

* **Gyűjtés a Kossuth szoborra.** A debreczenben felállítandó Kossuth szoborra újjában a következő adományok folytak be. 1. Komoróczy Ferencz 50 kr. 2. Lakatos társulat 2 frt. 3. Dr. Kardos Albert ur gyűjtése: Kardos Albert 2 frt. Kardos Laura 1 frt Engländer Sándor 2 frt. Összesen f. 7, 50 kr.

* **A középiskolák tételénél Besenyey Ferencz a temesvári gimnázium szomorú állapotát hozta fel.** Új épületet kell emelni kerttel.

Boda Vilmos köszönetet mond a szegszárdi gimnáziumért.

Hock János a népnevelés hiányait fejtegette.

Szederkényi Nándor beszéde után

Táviratok.

Országgyűlés.

(Távirati tudósításunk)

Budapest, február 15.

Elnök: Szilágyi Dezső
Jegyzők: Perczel Béni, Molnár Antal, Balogh Géza.

Kormány részről jelen vannak: Bánffy Dezső, Wlassics Gyula.

A szombati ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a budapesti egyetem tételére kerül a sor. Beszéltek Saághy Gyula, Vajay István, Thold Dániel, Berger Ignác és Wlassics Gyula Elfogadják.

újból Wlassics beszélt röviden felelve a felszólalásokra. Beszéde alatt egy kissé kellemetlen incidens is történt.

Ülés vége 2 órakor.

Örült a Házban

Bpest. febr. 17. (A Debr. ered. táv.) A képviselőház mai ülésén kellemetlen incidens történt; ugyanis mikor Szederkényi beszéde után Wlassics miniszter felállt, hogy válaszoljon az előtte szólók beszédeire, a karzatról egy erőteljes hang zúgott le.

Eljén Magyarország! Eljén a nagyméltóságú miniszter ur!

Wlassics meglepetve leül. Szilágyi elnök csenget, a képviselők a karzatra néznek, mi-az előbbi hang újra hallatszott!

— Saját hibáján kívül jutott a nép ezen helyzetbe!

Szilágyi elnök felkiált a karzatra a te-rembiztosnak.

— Vigyék ki ezt az örültet! mire kivették, s átadték a rendőrségnek, hol kérdőre vonták a kellemetlen közbeszólót.

Kovács Jánosnak hívják a szerencsétlent, böleskei lakos és kazánfűtő. Egy kérényt akart átadni a honvédelmi miniszternek mint három éves szolgálton kívüli katonára, de nem volt protekciója, s így akart figyelmet keltetni.

Kihallgatás után szabadon bocsájtják.

Ferencz Ferdinánd kalálhíre.

Budapest, február 17. A Debr. ered. táv. A fővárosban tegnap Ferencz Ferdinánd főherczega praesumptív trónörökös halálhíre terjedt el, azonban illetéktelen helyről azonnal megczáfolták. A hír onnan ered, hogy Károly Salvator flg. állapota a legrosszabbra fordult s a katasztrófa minden percze várható.

Beniczky főispán nem mond le.

Budapest, február 17. A Debr. ered. táv. Beniczky főispán lemondásának ügyében fordulat van. Illetékes helyen már ki is szemelték Beniczky utódjának Szapáry Péter grótot. Beniczky azonban közben mást határozott. — Nem mond le a főispánságról s így Szapáry gróf továbbra is megmarad a földmívelésügyi miniszterium földmívelési osztályának élén.

Ki hazudott?

Bpest, február 17. (A Debreczen eredeti táv.) A Budapesti Hirlap mai, hétfői száma újra visszatér Bánffy tegnapi támadására s felveti a kérdést, hazudott-e a Budapesti Hirlap, vagy Bánffy miniszterelnök? A cikk kijelenti, hogy a lap közleményét hitelt érdemlő helyről, kívülről nyerte; igaz, hogy bizalmasan, de becsületes kézből s olyantól, kit teljesen beavatottnak ismer s ma sines oka Bánffy letagadásával szemben hirtét visszavonni. A lap tehát nemcsak jóhiszeműleg, hanem egyszerűs-mind kellő gondossággal járt el, úgy, mint minden tisztességes hirlap eljárni tartozik. Más-képen áll a dolog Bánffy eljárásával. Nálunk a politikusok azt tartják, hogy a miniszternek hazudni kell tudni. Elismerjük — ugymond a cikk — hogy ebben van valami, mert a tapasztalás így mutatja; de még ebben is szeretnők kitanítani Bánffyt a tisztességes és kevésbbé tisztességes miniszteri hazudozásra. Bánffy nem az angol államférfiaktól tanult, a kik, midőn felelnők kell, de nem mondhatják meg az igazat, mondanak tehát egyebet, vagy megtagadják a feleletet. Bánffy nem ezektől tanult beszélni. De még azoktól sem, akik hazudnak ugyan, de illendő formában, mint művelt emberek hazudni szoktak. Művelt miniszterek tehát az igazságot elpalastolni oly szavakkal igyekeznek, melyek simán rejtik el gondolataikat, a valót eltakarják, de annál kevesebbet tartanak, mert a finom hazugságot nehezebb rajtakapni. Bánffyból nem lesz Talleygrand. Ő Doboka megyéből került a miniszterelnöki székbe s minthogy itt a szabadelvűpárt vezérének sok-szor nyilik alkalma miniszteri hazugságokat nyilvánítani a képviselőházban — példákat a naplókól sűrűn idézhetnénk — annál fogva csak nehezen kűlöm bűzötteti meg a miniszteri hazugságot az egyénitől.

MUTATO TABLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gőzgyűlés „Otthona” a keresk akadémia palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9-12 óráig.

Február 18. Az ág. ev. filléregylet theaestélye a Bikában.

Febr. 21. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Február 22. Izr. ifjúság iskola bálja az „Arany Bika” szálloda disztermében.

Március 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Március 7. Tiszti estély a Bika szálloda disztermében.

Március 31. Debreczen város bálja a Bikában.

Mulatságok.

A függetlenségi párt bálja.

Saját tudósítóktól.

Debreczen február 17.

Igazán a mi bálunkoak nevezhetjük a debreczeni függetlenségi és 48-as párt bálját, melyen minden esztendőben találkozunk a független érzelmi, szabad gondolkozású párt-ferfiakkal és családjaikkal. Hja! mert a szép leányok és asszonyok mindentekintben függetlenek, sőt, hogy nagyot ne mondjunk, még mi is függünk tőlük.

Hiába a szép szemek ragyogása, a vidám arcok mosolya lebilincseli, békóba veri a sziveket, édes alomba ringatja a lelkeket. Az andalító zene kiragadja a képzeletet ebből a korrupciós világból, s elviszi egy szebb hazába, hol a szerelem uralkodik minden más érdek felett, melyek a mai profán világot, a fin de siècle szibaritáit lenyűgözve tartják.

Fényárban uszik a terem. Itt keringő párok, ott suttogó fiatalok, a háttérben az éltesebb polgárok, kik ragyogó arccsal tekintenek a mulató fiatalságra. Egy-egy elfojtott sóhajtas, egy-egy ásitás, s a régi kép eloszlik, mint a ködpára. A pohárcocintásra felrezennek. Mit is mondott az a jó kabai asszony?

— Hátha innánk? az általán s felelt.

És fogy a vékony nyaku üvegekből a homok nedűje. Ez nem kortesbor, ez jobban is csuszik, mert hiába a lelkiismeretet nem terbeli.

B. Nagy János bátyánk megsodorintja a már őszes bajszát, s olyasmit emleget, hogy vagy harmincz év előtt mi is legények voltunk, vagy mi!

Kertész János bátyánk tiltakozik ezen feltevés ellen, mert hiszen ő még, ha kell, most is legény a gáton. (Csak a haja fehéredett meg, de a szíve fiatal maradt.)

De térjünk vissza a fiatalokhoz.

Most az első csárdástropják. Egymáshoz simulva, kéz a kézben, a szemek egymáson, csüggenek. A kipirult arcokon a boldogság mosolya. Még a szívek is a zene ütemeire dobbannak. A levegő forró, kábitó, de azért elbirja mindenki, hiszen ott röpköd a pajkos Amor, s mindenfelé lövöldözi nyilait.

A szívek nagyrészet halálosan találja, csak az anyakönyvvezető tudja meggyó yítani,

máskülönben csak a sárga föld. De ki gondol most erre? olyan szép az élet, s különösen most, mikor ilyen kedves, ilyen bájos hölgykoszoru van jelen.

Szemképrázató látvány. Nem tudja az ember, hova tekintsen, mert bármerre néz is, mindenütt a legszebb arcokat látja. Ki maradhatna ilyenkor hideg, ki ne gondolna ilyenkor a legnemesebb, lelelkesebb érzelmre, mely fel tudja emelni, le tudja sujtani az embert egyaránt.

Ez a látvány azonban csak felemelő, — olyan szelid melegség ömlik el az ember szívében, mikor ezt a jelenetet látja. Elfelejt minden hétköznapiasságot s fölemelkedve annak szűk látkörén, megtisztulva a földi salaktól nem gondol másra, mint az életre, a szerelemre, a boldogságra.

Lapunknak saját »poeta laurentiusa» ki nyilatkoztatatta ünnepélyesen, hogy ő hangulatban van.

Még nyolcz óra sem volt, mikor a »Korona» diszterme megtelt vidáman mosolygó leányarcokkal, hamiskás menyecskékkel.

Nyolcz óra után már a legvidámabb élet uralkodott a teremben.

A függetlenségi és 48-as párt vezérferfiak közül jelenvoltak: Rigó Ferencz pártelnök, Kertész János, Sz. Szabó László alelnökök, Nagy Zsigmond dr., Gulyás István dr. a párt jegyzői, B. Nagy János a függetlenségi kör elnöke, Pongó Lajos, Kertész Mihály, dr. Burger Péter, dr. Kocsár Gábor, Somogyi Pál és Juhász Ignác kerületi elnökök, Vályi Nagy Gusztáv, Klein János, Otrókosi Végh János, Horvay Lajos, Hódy Béla, Szathmáry Ferencz, Boros Izidor, Öry Mihály stb.

Riadó éljenzéssel fogadták a bál kedves vendégeit, kik nem mulaszthatták el, hogy azon meg ne jelenjenek, így dr. Basso Aron József, a kormányzó sok éven át hü orvosa, Kiss Albert országgyűlési képviselő, kik a főasztalnál foglaltak helyet.

Thaly Kálmán városunk országgyűlési képviselője Rigó Ferencz pártelnökhöz intézett távirattal mentette ki távolmaradását. A távirat a következő: Betegségem miatt kellett vasárnap elbagnom Budapestet, azonban betegem is lelkesen üdvözlöm elvtársainkat és kitűnő vendégüket, Basso-t, Thaly Kálmán.

Erre a táviratra a jelenvoltak azonnala válaszoltak a következő távirattal:

Nagyságos

Thaly Kálmán

országgyűlési képviselő urnak

Pozsony.

Midőn a debreczeni függetlenségi és 48-as párt a legmélyebb sajnálkozásat fejezi ki a felett, — mint a táviratból értesült, hogy Nagyságod betegsége miatt mai táncmulatságunkon nem vehetett részt: azon óhajának ad ki fejezést, hogy Nagyságod egészségét mielőbb visszanyerje. Egyszersmind őszinte ragaszkodásának és szeretetének nyilvánulását, üdvözlését küldi. Isten éltesse sokáig!

A jelenvoltak megbízásából

Rigó Ferencz

pártelnök.

A főasztalnál Dr. Basso-t B. Nagy János üdvözlötte szép beszéddel, ki sokáig elbeszélgette a függetlenségi párt tagjaival. A bál teremben is megjelent, s nagyon elismerőleg nyilatkozott a tánczó párokról. A csárdás tetszett neki különösen, s maga is kedvet kapott hozzá. Néhány percig tánczolt is egy folytatást, még pedig nagyon pompásan járta.

Nagyon elismerőleg nyilatkozott a körmagyarról, melyet a világ legszebb tánczának nevezett. A körmagyart 120 pár tánczolta,

Szünet közben a munkás dalegylet énekelte el tiszteletére a himnuszt.

Természetes dolog, hogy a szellemes felköszöntők egymást érték.

A szünetek alatt a debreczeni munkás dalegylet adott elő Jannay József karnagy vezetése mellett több hazafias, magyar dalt és népdalt.

Kiss Béla, a derék cigányprimás szintén rászolgált a dicséretre. A ropogós magyar nótákat egymásután csalta ki a száraz fájából.

A diszes hölgykoszoru teljes névsorát a következőkben adjuk:

A s z o n y o k: Kertész Jánosné, Kertész Mihályné, ifj. Kertész Jánosné, Deák Józsefné, Ottó Henrikné, Kertész Imréné, Pócsi Sándorné. Posztóczy Ferenczné, Hornyák Józsefné, Ménes Istvánné, Ménes Jánosné, Szücs Andrásné, Birinyi Lajosné, Kovács Péterné, Kovács Józsefné, Burai Istvánné, Györy Mihályné, Dézsi Jánosné, Nagy Sándorné, Kiss Józsefné, Kozma Józsefné, Pető Gáborné, Petneházy Jánosné, Petneházy Andorné, Kiss Lajosné, Huszár Mihályné, Bartha Gáborné. Kántor Józsefné, Szathmáry Sándorné, Ménes Andrásné, Kertész Istvánné, Kardos Istvánné, özv. Szilágyi Gáborné, Kiss Józsefné, Bonyhai Gáborné, Bence Istvánné, Horváth Istvánné, Bekecs Istvánné, Szigetközi Sándorné, özv. Kemecsey Bálintné, özv. Kálmán Józsefné, Jobbágy Jánosné, Török Bálintné, Orvos Istvánné, Nagy Gáborné, Kecskés Jánosné, Tóth Lajosné, Daku Istvánné, Harsányi Sándorné, Talyai Józsefné, Hüse Jánosné, Dalmi Gáborné, Olah Sándorné, Piránszky Józsefné, Kovács Jánosné, Kiss Miklósné, Nok Gyuláné, Kecskés Istvánné, Vértesi Ferenczné, Szőlősy Sándorné, Kocsis Istvánné, Lada Istvánné, Papp Jánosné stb.

L e á n y o k: Szilágyi Juliska, Daku Zsuzsika, Talyai Iona, Tóth Erzsike, Kari Juliska, Olah Erzsike, Hornyák Zsuzsika, Boldog Juliska, Kiss Juliska, Kiss Eszter, Marton Róza, Kiss Juliska, Harsányi Sárka, Bonyhai Mariska, Bekecs Juliska, Szigetközi Erzsike, Kemecsei Eszter, Kálmán Juliska, Soájer Mariska, Jobbágy Eszike, Jobbágy Erzsike, Juhász Sárka, Madár Juliska, Orvos Zsuzsika, Nagy Mariska, Kecskés Zsuzsika, Tóth Juliska, Bence Juliska, Horváth Juliska, Szücs Mariska, Birinyi Zsuzsanna, Kovács Zsuzsika, Burai, Juliska, Györi Eszike, Nagy Juliska, Kiss Juliska, Kozma Juliska, Pető Juliska, Petneházy Juliska és Eszike, Bartha Zsuzsika, Kiss Juliska, Kiss Eszike, Borda Eszike, Szilágyi Juliska, Bozóky Mariska, Hüse Erzsike, Horzsák Eszike, Deák Róza, Sebők Etelka, Kecskés Mariska, Vértesi Erzsike, Kocsis Juliska, Oroz Agnes, Rác Lujza, Fekete, Zsuzsika, Papp Erzsike, Folk Erzsike, Dobos Erzsike stb.

Jogász és tisztviselő-kör bálja. Kitűnően sikerült a debreczeni jogász és tisztviselő kör szombat esti bálja. Az »Arany Bika» diszterme tündri fényben ragyogott, de az ott jelenvolt szép hölgyek, kiknek teljes névsorát alább adjuk, szemük ragyogásával való-aggal elkápráztatták a boldog halandókat, kik közül legboldogabbak voltak a rendezők, mert igazán beválthatták ígéretüket. Csinos táncrenddel, élővirágokból készült melleskö- rokkal, és az ő kűjőn e bálra készült »Báli tudósító»-jokkal kedveskedtek a hölgyeknek. Az első négyest százhusz pár tánczolta, s a mulatság a kora hajnali órákig tartott. A teljes névsor a következő:

U r h ö l g y e k: Kiss Áronné, Unger Gusztávné, Kölesey Kálmánné, Mády Imréné, Szigemth Károlyné, Laszgalner Kálmánné, Artimovits Antalné, Bczan Elemérné Emnert Kornéiné, Lakatos Gyuláné, dr. Losonczy Almosné, Széll Farkasné, Moharasy Pálné, Mérey Otóné, Laber Mihályné, Miskolczy Jenőné, Simon Istvánné, Steinacker Sándorné, dr. Szöllősi Lipótné, Sthal Gézané, dr. Nagy Lajosné, Klobusiczky Istvánné, Somossy Miklósné, dr. Fráter Imréné, Tarnok Ignáczné, dr. Rotschnek Emilné, Budahazy Istvánné, Medgyaszay Miklósné, Rajczy Vilmosné, Szikszay

Lajosné, Szeghő Istvánné, Genesey Samuné, dr. Sárvar Gyuláné, Vimmer Józsefné, Chilinszky Györgyné, Jekelfalussy Lajosné, öz. Veress Lászlóné, Szatmáry Teréz, öz. Szőke Károlyné, Radetzky Lászlóné, Elek Emilné (Szabolcs), Simonffy Imréné, Koncz Elekné, Eritz Ernóné, Dobetzky Sándorné, Berger Jenőné, Györfy Aladárné, Wurmb Emilné, Horváth Bálintné, Hrehus Viktorne, Miklóssy Gyuláné, Elek Lászlóné (Szabolcs), Bekény Peterné, Juasz Gézánné (Mátészalka), Szabó Miklósné, Puky Gyuláné, Kaszanyitzky Endréné, Czeglédy Ferenczné, Lestyén Adorjáné (Székelyhid), Györfy Kálmánné, Sz. Szabó Józsefné, Puky Pálné (Kassa), Molnár Mihályné, Kaukol Jánosné, Rösler Richárdné, Harmat Gergelyné, Bauer Antalné (Huszt), öz. Sáfrazs Béláné, Görgey Vinczéné, Stenczel Lajosné, Kardos Lászlóné, Vecsey Zoltánné, Medve Kálmánné, Hazelmayer Béné, Fazekas Sándorné, Wessprémy Zoltánné, Papp Józsefné.

Lányok: Kölcsei Hedvig, Unger Aranka, Unger Luiza, Szigemeth Irma, Laszaller Nora, Laszaller Elza, Emmert Antónia, Emmert Evelin, Losonczy Margit, Széll Marianna, Ujfalussy Matild, Ujfalussy Malvin Moharassy Irén, Méri Otilia, Laber Matild, Miskolczy Etelka, Fenyves Sarolta, Simon Mariska, Steinacker Viola Francisca Elza, Tarnok Ida, Roth-chnek Róza, Pásztor Gizella, Rajczy Ida, Szegheő Ella, Szegheő Ida, Molnár Mariska, Molnár Matild, Sárvar Adél, Vimmer Szőke, Elek Sarolta, (Szabolcs.) Bacso Margit, Ericz Gizella, Ericz Jolán, Elber Georgin (Kassa.) Miklósy Róza, Elek Anna, (Szabolcs.) Elek Irén, (Szabolcs.) Elek Ilona, (Szabolcs.) Bekény Juliska, Bay Mariska Bay Ilona, Czégely Vilma, Fekete Emma, Draveczky Gál Ilona, Görgey Terike, gróf Dégenfeld Maria gróf Dégenfeld Anna, Coles Eleonora, Kardos Ilonka, Hazelmayer Ida, Sekerak Anua, Fried Margit, Stenczel Irma, Stenczel Laura, Szikszay Vilma, Szikszay Irén, Papp Erzsike.

Ingatlanok forgalma. Horváth Gábor és neje Mecskés Sára veszik Csobai István és Kopányi Juliánnától ezeknek 4 hold 500 ööl területű ondódi földüket a rajta lévő épületekkel 1500 frt vételárért. Kéký Sándor és neje Kéký Eszter veszik öz. Tóby Istvánné szül. Nagy Karolina úgy is mint kiskoru Tóby Jozefa és Tóby Róza term. és törv. gyámja, továbbá Tóby Julianna, Szabó Józsefné, Tóby József és Tóby Elek, Tóby Istvántól ezeknek 297 sor számú házukat 9000 frt vételárért. — Szabó Gábor és neje Lánfalusi Sára veszik, Szabó György és Karánci Zsuzsannától ezeknek téglás kerti szőlő földjüket 180 frt vételárért. Kelemen Gábor és neje Bakos Julianna veszik J u h á s z Istvántól ennek 123 sor számú házas beltelekét és ondódi földjét 4000 frt vételárért. Kapros Erzsébet Bodai Ferenczné eladja Karacs Imréné Végh Julianna mint kiskoru gyermekei Kapros János, László és József term. és törv. gyámjának 2222 telekkönyben foglalt házas teleknek őket megillető 1/4 részét 1500 frt vételárért. Borsos Mihályné Borsi Julianna veszi Borsos Józseftől csapó-kerti szőlő földjének 1/4 részét 100 frt vételárért. A debreczeni torna-egylet veszi öz. Vékony Jánosné Csapó Zsuzsanna, Vékony Minos, Jáhaly és Esztertől ezeknek 357 öölt területű veteményes kertjüket 1785 frt vételárért. Mogor Albert és Nagy Julianna veszik Czudor János és Korák Máriától ezeknek csapó-kerti szőlő földjüket 500 frt vételárért. Vásári Andras átruházta nejére Szentesi Erzsébetre a debreczeni p.-szepesi 47. sztkjvben, ugyancsak a debreczeni p.-szepesi 98. sztkjvben, végül a debreczeni 7474 sztkjvben foglalt ingatlanok egy-egy batodrészt ajándékozás címén. — Szentesi Erzsébet Vásári A.-né átruházta férjére Vásári A.-ra a depr. p.-nagycseri 42 sztkjvben és a debreczeni 2396 sztkjvben foglalt földnek fele-fele részét ajándékozás címén. Nagy Imre és neje Bereczki Zsuzsanna veszik Percze Zsuzsanna Burai Istvánnától ennek 2 hold 250 ööl területű ondódi földjét 670 frtért. Szombati József és neje Juhász Mária veszik Balogh Jánosné szül. Józsa Klárától ennek csapó-kerti szőlő földjét 900 frt vételárért. Trázy Alajos és neje Szabó Zsuzsanna veszik Boro Marton és neje Pongor Juliánná-

tól ezeknek 2528. szám alatti házas teleküket 7700 frt vételárért Veres Mihály és neje Szabó Sára veszik Rácz Józseftől ennek 2757. sz. a. házas telkét és ennek ujosztású szántóföldjét 1100 frt vételárért. Kovács Ferencz veszi Vértesi Gábor és Daku Máriától ezeknek ondódi szántóföldjeiket 1100 frt vételárért. Fekete András és neje Ujvárosi Zsuzsanna veszik Erdődi Károlytól ennek csapó-kerti szőlő földjét 640 frt vételárért. Haraugi Sándor és Kállai Erzsébet veszik Harsányi István és Szentpéteri Sárától ezeknek 22 hold 800 ööl területű területet tevő elepi tanyaföldjüket 8000 frt vételárért Nagy Sándor veszi Nagy Ferencztől ennek 1256 sztkjvben foglalt házas teleknek őt megillető 1/4 részét 200 frt vételárért. Vas Eszter veszi a debreczeni első takarékpénztártól ennek 1392 és 1393 soralatti házas beltelekét 3300 frt vételárért.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irta: CSENGEY GUSZTAV.

Első kötet.

A kegyencz otthona.

— Berta, egy pohár vizet!
— Ha kérsz, adok.
— Kérlek tehát minden szentekre, kik között legszébb vagy.
— Ha bókolsz, nem adok.
— Kérlek hát bók nélkül, a többit úgy gondolom hozzá, a mint érzem. Gondolni, érezni, talán csak szabad?
— A gondolatokat nem kéri senki számon, de a nyilatkozat már felelősséggel jár. Nos hát hozom a pohár vizet.

Az ifju, a ki vizet kért, csinos, barna szemű, karsu termetű vértés hadnagy: Bergmann Károly, az pedig, a kitől kérte, egy szép szőke fiatal leányka. Olyan bájos tünemény, mintha a mesék világának egyik tündére volna. Mártonffy János kastélyában, hol a párbeszéd végbement, először hallott már a vértés hadnagynál szebb bókokat is.

Freiburg Berta szepesi leányka, a háziur testvérhugának leánya. Atyja előkelő bányatiszt volt. A kis leány nagyon korán vesztette el szülőit s azóta nagybátyjánál, Mártonffy János táblabíró urnál tartózkodik.

Hogy a hadnagy ur a szép Bertának bókokat mondott s hozzá még gondolt és érzett is, azt nagyon természetesnek vehetjük, mert a leányka szépsége csakugyan csodaszámba megy. Igazán mesebeli tündér.

Igy imádkozik a magasztos első szerelem, a mint derengő vágyait sóhajítja ég felé, mint ezek az ábrándos sötétkék szemek, ezek a ragyogó holdak, melyek a szempillák felhőit meg-megrepszítik és ismét elrejtőznek árnyaik alá. De ha kék szemében a bűvös holdvilágos est titkos ábrándja borong, magas homloka fölött annál ragyogóbb napvilág fenylik. Világos aranyzsinű az, melynek fénye az ezüst havába játszik át s fején koszoruba fonva nyitott koronát, napsugarakból szőtt pártát képez.

Oly szép, oly ragyogó a leányka! és a vértés hadnagy mégis oly sötéten tekint utána, midőn a leány, letéve himzését, poharat vesz s vizet tölteni.

Midőn a megtöltött pohárral visszatér s átnyújtja a hadnagnak, ismét felül asztalához s himez, föl sem néz többé az ifjura. Ez kiitta a poharat, aztán odalépett a leánykához:

— Berta, jer velem a kertbe. A többiek már ott ülnek a pavillon előtt. Erted jöttem?
— Küldtek?

— Nem küldtek, de hát mért ülsz te itt egyedül? himezni ott is lehet.

— Mondtam, hogy nem megyek.
— Tudom, mért nem akarsz kijönni!

— Igazán?
— Tegnapelőtt sem jöttél, tegnap sem. Tudom mért maradsz mindig a szobában; te a kegyenczet várod!

A leányka nem felelt.

— Ugy-e, Farkast várod?

A leányka még erre sem pillantott fel, hanem még jobban lehajtotta fejét himzésére. Az ifju hadnagyot pedig egészen kihozta a sodrából ez a csendes hidegvérűség, a mi nagyon hasonlított a fumigáláshoz.

— Szereted ezt a kegyenczet?
— És te gyűlölsz? — kérdezte gunyosan a leány?

— Kölcsonbe megy. Hm! nem mersz felelni? Hát az idegen fészket egészen magának foglalta le a sehonnai veréb!?

Mint a sebzett özike, úgy ugrott fel most e szavakra az ifju leányka. Főlmagasult sugár alakja remegett az indulattól.

— Károly! — kiáltott a hadnagra — hogy meréd a magyart hazájában, otthonában sehonnainak nevezni!? Megtiltom neked az ilyen sértő kifejezéseket!

— Megtiltod? — és neki nem tiltod meg, ha engem annak nevez?!

— Nem hallottam tőle.

— De hallottam én!

— Tőle?

— Nem tőle, de az mindegy; hisz rendesen csak így nevez bennünket, kik a császári hadseregben szolgálunk.

— Az lehet elv, de nem egyéni ellenszenv. Különbem nem akarok vitába bocsátkozni veled, ehhez nem értek; ha értenék hozzá, te ebben a tárgyban bizonyosan a rövidebbet huznád.

— Azt tagadom. Nem vagyok-e én is e hazának gyermeke? Nem éppen olyan joggal otthonom ez a ház, mint ő neki?

(Folyt köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.-okt.-re	6.95—49
Uj buza őszre 1896.	7.18—19
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.43—44
Őszi zab	5.98—99
Tavaszi zab	6.00—02
Uj tengeri május-jun.-ra	4.35—36

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.-okt.-re	7.39—40
Tavaszi » márcz.-ápr.-re	7.52—54
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 114. Páratlan bérlet 114.

Kedden, 1896. Február hó 18-án:

Holtomiglan.

Énekes színmű 4 felvonásban. Irta: Rutkay György. Zenéjét szerzette. K o n t i József. (Rendező: Hevessy.)

Személyek:

Özvegy Molnár Jánosné	Lubrincz J.
Erdei Juliska	Tiszayné.
Zengő Mária Jozefa	Kiss Irén.
Hajdúfalvi Hajdu Róza	Bajnóczy V.
Halmos Lajos, fodrász	Haday S.
Holló Endre	Szathmári.
Varga János, szabó	Krémer J.
Irma, felesége	Bogyó I.
Garas János	Sándor E.
Világ, tanár	Nyilassy
Gelbgieszer Ármin, hordár	Ifj. Németh J.
Santassi Menyhért fodrász segéd	Rózsahegyri
Józsi, fodrász inas	Galyassy.
Mentő orvos	Szabó S.
Korcsmáros	Vank P.
Pinczér	Nádassy.
Pinczér leány	Csepreghy.
1-ső rendő	Kozma.
2-ik rendő	Dobos.
Történik: Budapest. Idő: jelenkor.	

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos kockázott, mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázattal s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és kir. ud. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levélkre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztettek.

Gyászjelentés.

Fájdalomtelt szívvel jelentem, hogy a m. t.

FARSANG,

6 hetes kínos vergődés és sok szívnek és pénzestárczának végleges kimerülése után végegyengülésben jobblétre szenderült.

Kedves megboldogultunk hült tetemei holnap kedden folyó hó 18-án fognak illendően elszáratni és

Sz. Dávid István

Kossuth-utczai vendéglőjének téli kertjéből fognak, Rácz Károly temetési zenekarának bus dalai mellett, egy évi nyugalomra helyezni.

A végtisztességtételre a gyászoló közönséget tisztelettel meghívom.

A temetést

Sz. Dávid István

vendéglős (Kossuth-utca) bekebelezési intézete rendezi.

Magyarország nagyobb vidéki városaiban képviselősegeket

küldünk és felkérjük az elektrotechnikai vagy általában a technikai szakma czégeit, velünk közelebbi tudnivalók megadása végett összekötetesbe lépni. **Aceumulator-gyár** részvénytársaság **budapesti vezérképviselősege.**

170/1896. v. k. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságok 28562 1895. P. sz. végzése folytán közhirre tételük, miszerint Ferdinánd Detsmayer czég részére özv. Veres Lászlóné debreczeni lakostól 102 frt tőke, ennek 1895. évi augusztus hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 50 kr. perkötség erejéig 1895. évi november hó 25-én bíróság le- és felül foglalt és 1101 frtra becsült különféle bolti árukban álló ingóságok 1896. évi márczius hó 3-án d. u. 3 órakor kezdetét veendő és hatvan-utca 1099. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi febr. hó 12-n.

Sugar Gyula

bir. kiküldött.

Férfi-szabó üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a 2 éve fennálló s a kor igényeinek megfelelő

férfi-szabó üzletemet

Vecsey Zoltán ur házából a nagy takarékpénztár épületébe, a Cassinó alatt helyeztem át, a hol OFENMÜLLER Antal utóda órák és ékszerész urral együttesen bérelve rendezkedtünk be.

Fő törekvésem az, hogy becses rendelőimet úgy mint eddig, ezután is szolidan és pontosan kiszolgáljam és ajánlom figyelembe venni dusan be rendezett belföldi, angol és francia szövetraktáramat.

E vállalkozásom legújabb divat szerinti szabásu **disz-, magyar és polgári öltönyöket, papi reverendákat, palástokat és fővegeket** ugy mint minden a szabó szakmához tartozó munkákat.

A midőn az eddig tapasztalt szives pártfogásért köszönetet mondok, kérem a jövőben is a n. é. közönség jóakaratu támogatását.

Tisztelettel

Prelowszky András,
férfi-szabó.

Kossuth-utca az Első takarékpénztár épületében.

288 sz.

1896.

Zárt-ajánlati hirdetés.

A nagyvárad i. sz. püspökségi uradalom tulajdonát képező s a nagyvárad i 3165 számú telekkönyvi betétben 21. 22. 23. sor 85. 86. és 87. h. r. számok alatt foglalt, fűteczán a vasúti állomáshoz közel a „Wöber“ szálloda mellett fekvő ház 1 hold 873 négyszögöl telkével s összes mellék épületeivel zárt-ajánlati eljárás útján eladatni határozatván, felhivatnak venni szándékozók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zártajánlatukat 10 százalék bánompénzzel ellátva, alulírt hivatalhoz **1896 márczius hó 9-ik** napján déli 12 óráig nyujtsák be.

Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s magára kötelezőnek elfogadja.

A részletes feltételek alulírott hivatalnál mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig bármikor megtekinthető.

Nagyvárad 1896 február 16.

A N-VÁRADI L. SZ. PÜSPÖKSÉGI URADALMAK
FÖTISZTI HIVATALA.

Még csak rövid ideig tart a

végkiárulás,

és a még raktáron levő áruk a

gyári árnál

is **olcsóbban** adatnak el.

KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.